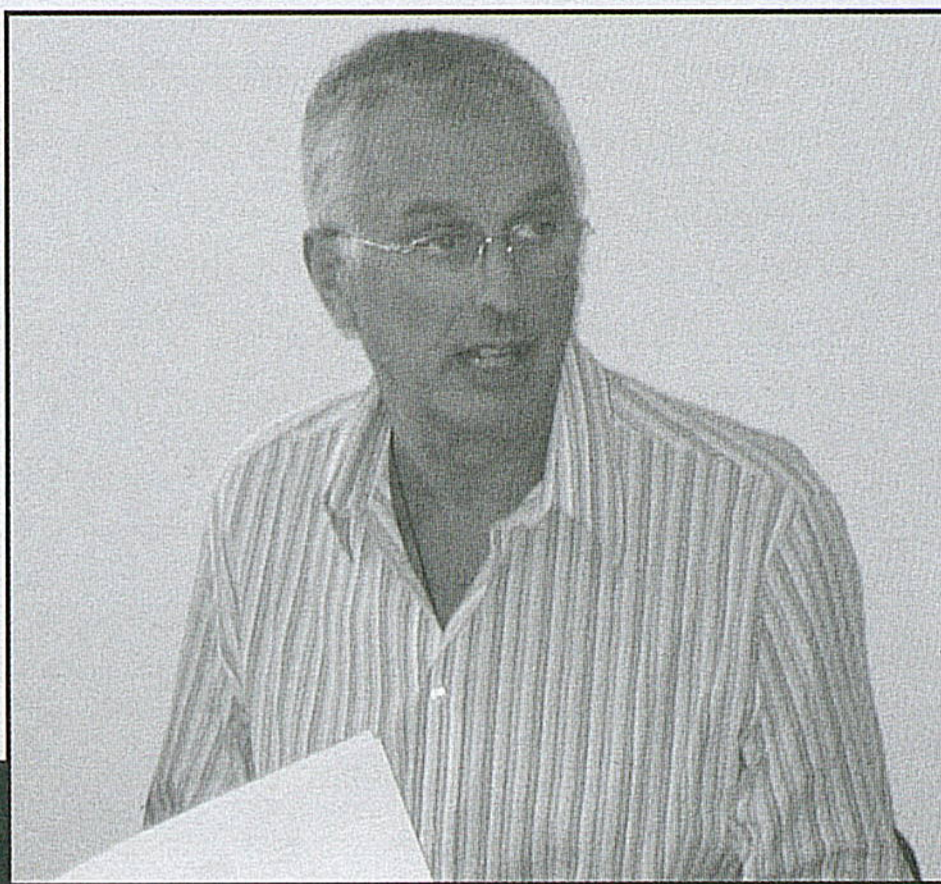

La fiscalitat des del món de les finances

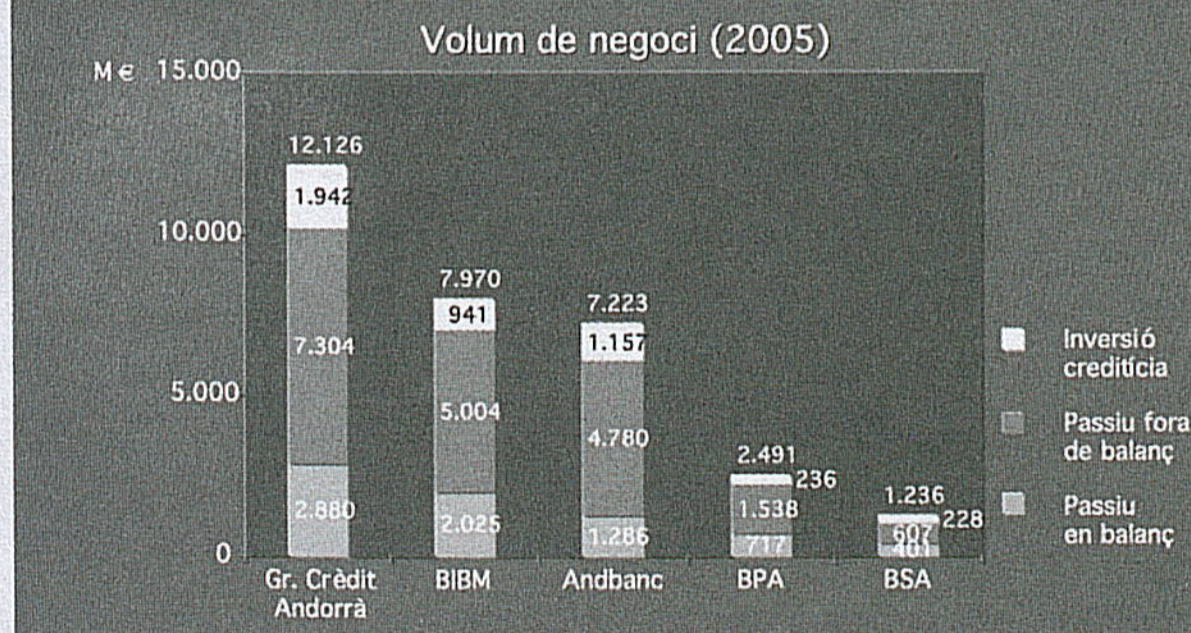

Antoni Armengol i Aleix

Dades bàsiques de la banca andorrana

El sector bancari és un dels pilars de l'economia andorrana i es compon de cinc entitats que al tancament de l'exercici 2005 reunien un volum de negoci de 31.346 milions d'euros.

EL VOLUM DE NEGOCI DE LA BANCA ANDORRANA ERA DE ~31.300 M€ EN EL 2005

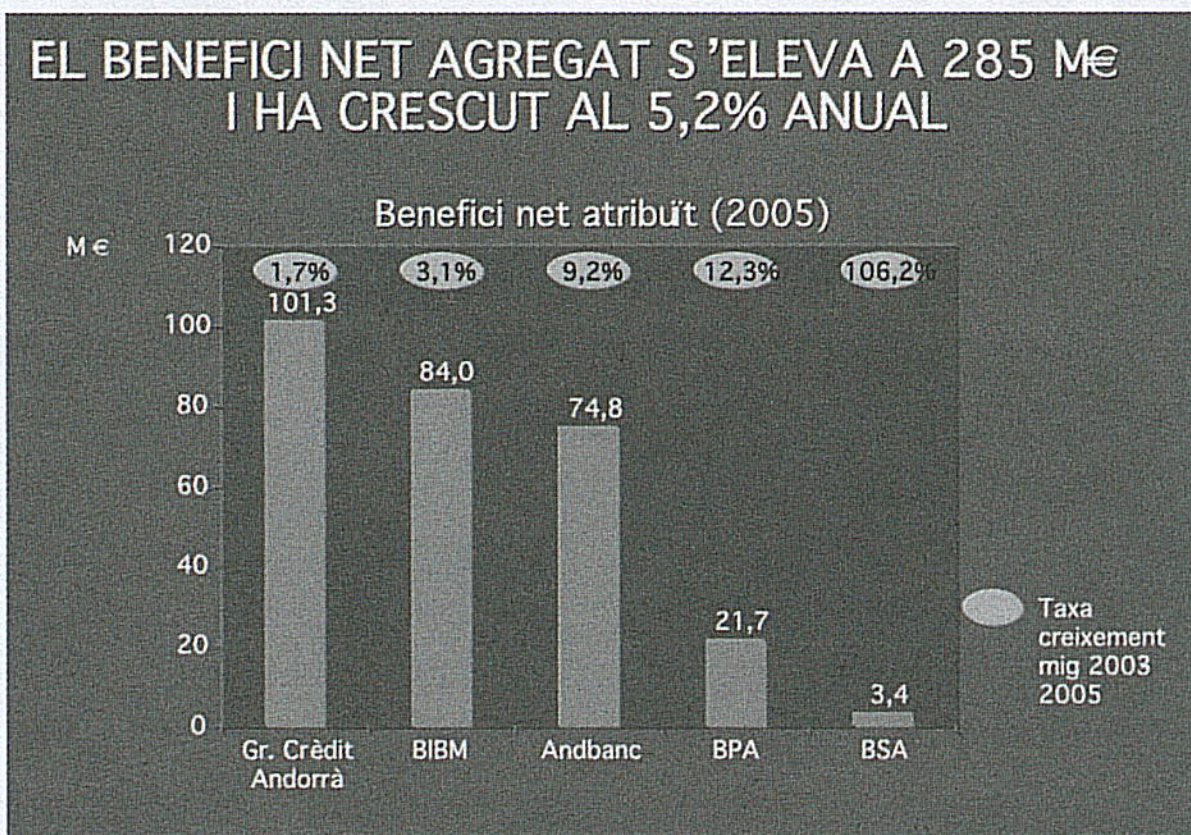
*Correcció d'errata

On hi diu: "Dades de BPA. Inversió creditícia: 236 M euros. Total volum de negoci: 2.491 M euros. Hi ha de dir: "Dades de BPA. Inversió creditícia: **536 Meuros**. Total volum de negoci: **2.791 M.euros**."

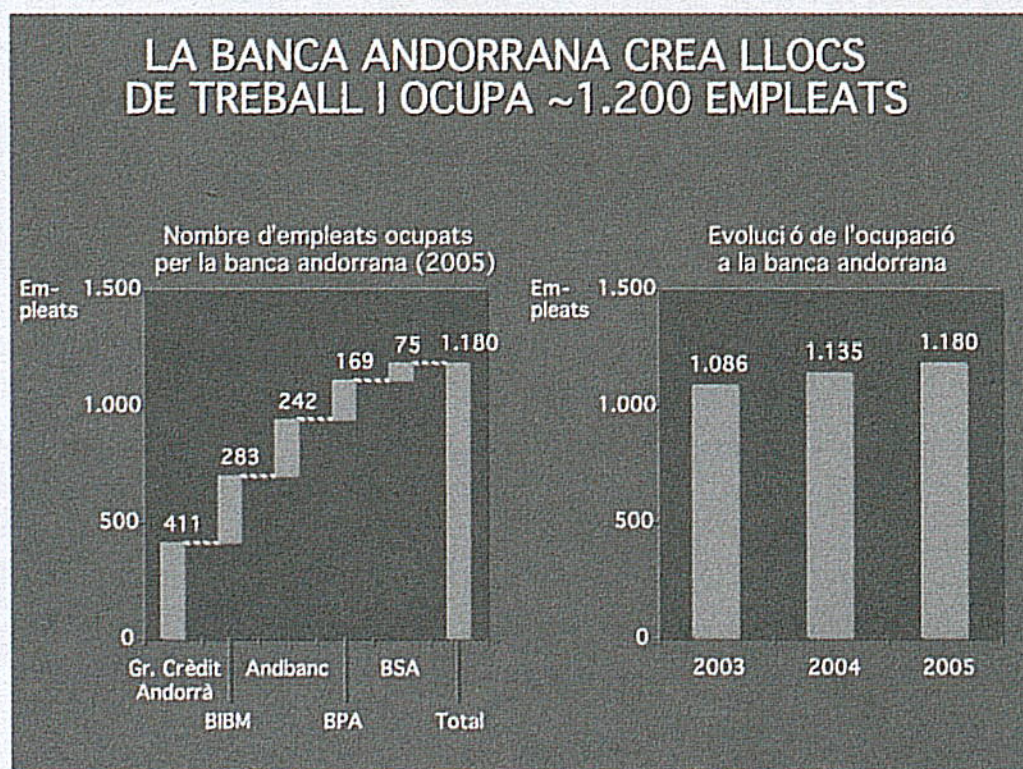
Els bancs andorrans han experimentat en l'última dècada una clara tendència vers la desintermediació, a causa del creixent interès dels clients pels productes de més valor afegit, com ara els fons d'inversió i les carteres de valors. Aquesta tendència ha provocat que les entitats concentrin actualment un 61% del volum de negoci en recursos fora de balanç, una xifra clarament superior al 18% que presenten les principals entitats a Espanya.

El negoci bancari torna a mostrar taxes de creixement de dos dígits després que en el període 2000-2002 experimentés un fort alentiment, com a resultat de la caiguda dels mercats financers i del seu impacte sobre les carteres de renda variable, i per un context de creixent dificultat de captació de negoci de no residents.

El benefici agregat dels bancs andorrans s'elevà l'any 2005 a 285 milions d'euros. Això no obstant, el benefici ha mostrat en els últims anys unes taxes de creixement clarament inferiors a les del negoci, a causa d'un entorn poc favorable i un increment de la fiscalitat.

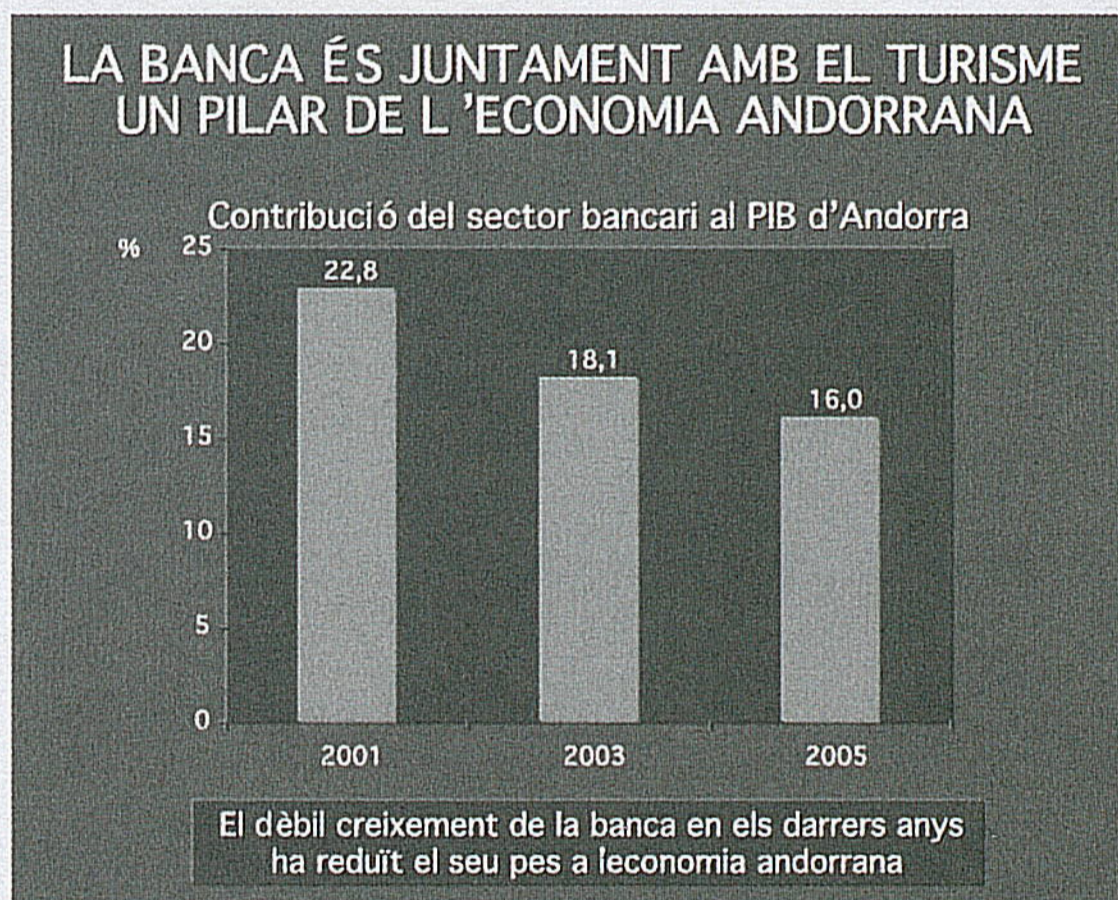

La banca andorrana dona feina a un total de 1.180 persones i ha creat ocupació en els darrers anys.

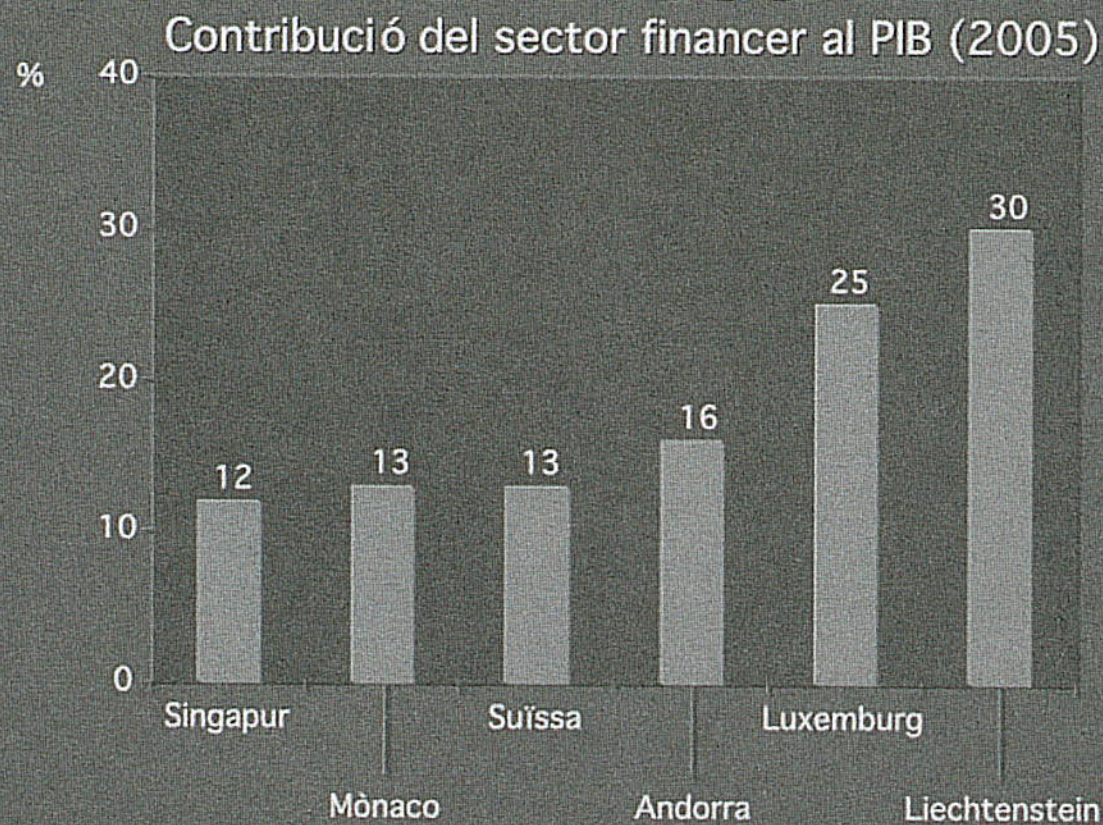
El pes de la banca en l'economia andorrana

L'economia andorrana es basa en un dinàmic sector de serveis, i són el sector del turisme i oci i el sector bancari els dos principals contribuents al producte interior brut. La banca andorrana genera aproximadament el 16% del PIB del Principat, però aquesta contribució s'ha reduït en els últims anys a causa d'un entorn no gaire favorable per al sector financer i per l'elevat creixement del sector turístic. Les turbulències en els mercats financers en el període 2000-2002, la reducció en la captació de nous clients no residents i els canvis regulatoris i fiscals han alentit el creixement de la banca andorrana. A causa dels creixents requeriments que planteja el sector, alguns bancs andorrans han optat per la formació de grups més grans, i el nombre de bancs en el mercat s'ha reduït de set a cinc els darrers quatre anys.

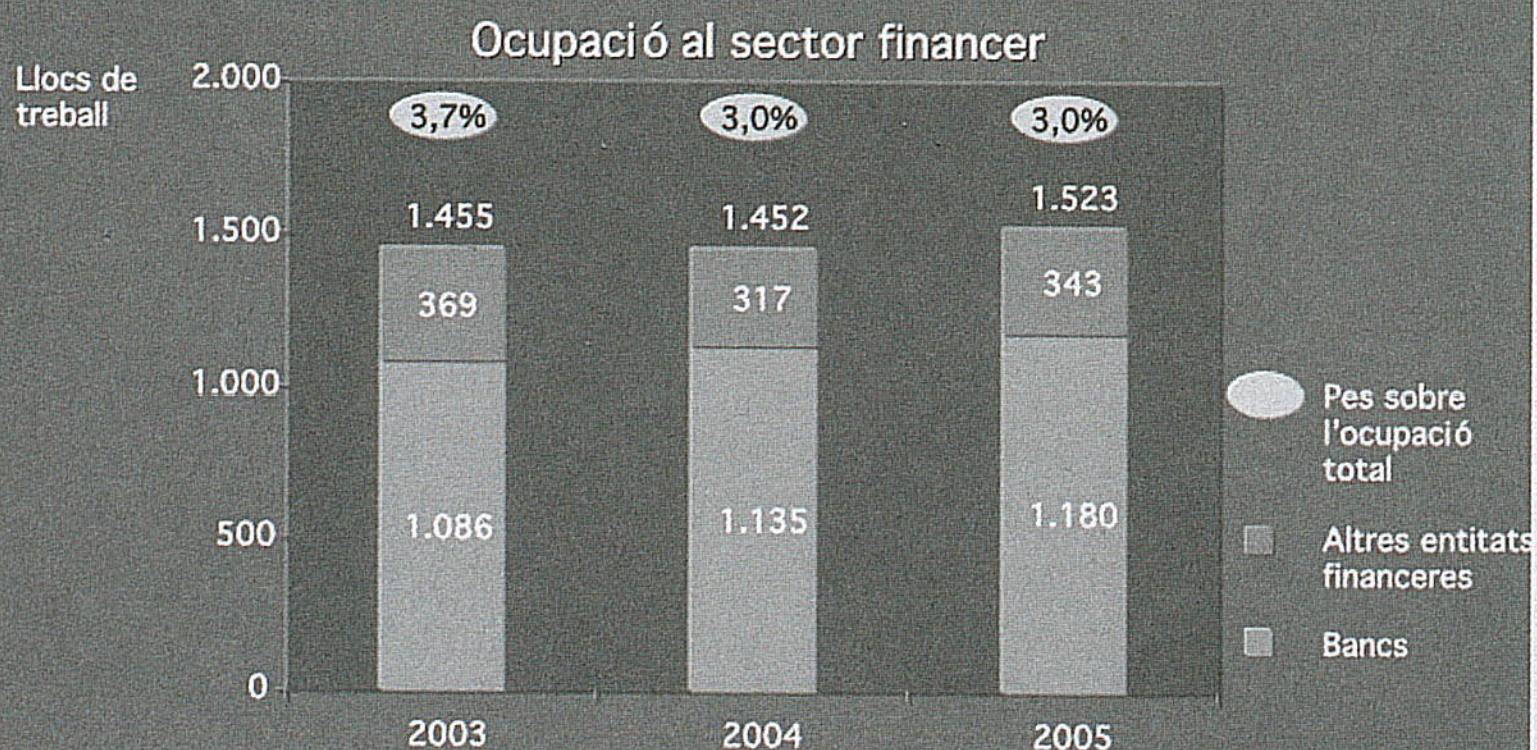
El pes de la banca en l'economia del Principat és semblant al que s'observa en països destacats on el negoci bancari és considerat com a estratègic per al futur del país, però lluny de la d'altres microestats com Liechtenstein, on el seu pes en el PIB és el doble que a Andorra. Països com Suïssa o Singapur s'han convertit en autèntics centres financers de referència, amb influència sobre àmplies regions. En altres països, com ara Luxemburg, el desenvolupament d'una variada i potent indústria de bancs, fons d'inversió i de pensions, asseguradores, *holdings* i intermediaris financers ha permès elevar aquesta contribució fins a una quarta part del PIB.

AQUESTA CONTRIBUCIÓ ÉS SIMILAR A LA DE PAÏSOS QUE VEUEN EN LA BANCA UN SECTOR ESTRATÈGIC

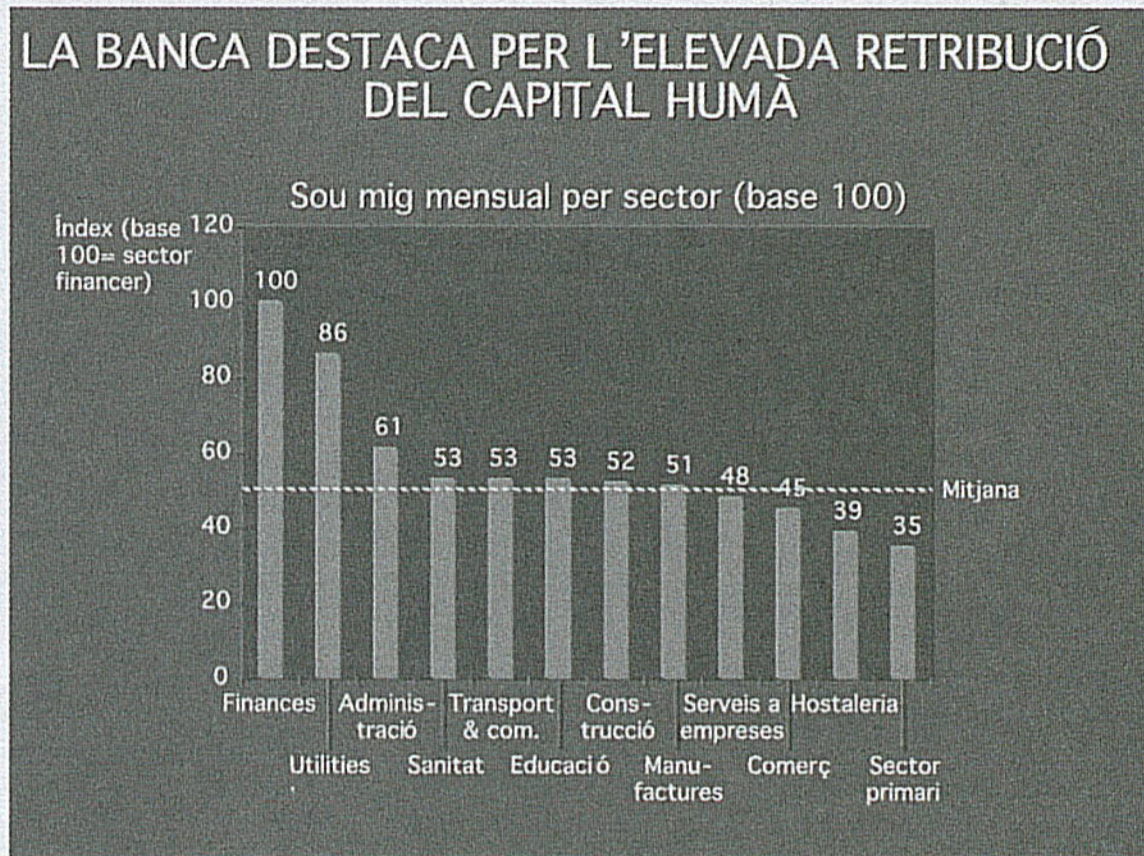

El pes del sector financer en l'ocupació a Andorra s'estima en el 3% i ha reduït el seu pes en els darrers anys, tot i haver creat ocupació, com a conseqüència del fort increment de l'ocupació en el sector del turisme i oci.

EL SECTOR FINANCER REPRESENTA EL 3% DE L'OCUPACIÓ A ANDORRA

El sector bancari ha destacat tradicionalment per la creació de llocs de treball d'alta qualificació. Les estadístiques oficials mostren que a Andorra, els treballadors del sector financer obtenen uns ingressos equivalents a pràcticament el doble del salari mitjà. Això és degut al fet que els llocs de treball creats tenen una alta proporció de titulats universitaris i de personal especialitzat, i a més s'inverteix fortament en formació.

En conjunt, la banca andorrana té un paper crític dins l'economia del Principat. Els bancs andorrans han finançat la inversió i l'activitat productiva que fa créixer l'economia i genera riquesa i llocs de treball. A tall d'exemple, el fort desenvolupament immobiliari que ha viscut Andorra ha estat possible per la competitiva oferta de crèdit hipotecari que els bancs posen a l'abast del ciutadà i dels promotors. En aquest sentit, el preu del crèdit hipotecari a Andorra és d'aproximadament la meitat del d'Espanya, cosa que dóna una idea de l'elevada competència en el sector i, alhora, de la seva eficiència.

Al mateix temps, el sistema bancari andorrà segueixi destacant per la seva solvència, confirmada pels *ratings* concedits per societats internacionals especialitzades. El coeficient mínim de solvència a Andorra s'estableix en un 10%, per sobre del que s'exigeix a d'altres països com Espanya, i totes les entitats andorranes superen amb escreix aquesta xifra. La llarga experiència acumulada i la progressiva convergència cap a les normes internacionals (per exemple, normes internacionals d'informació financera, acords de Basilea II, etc.) afegeixen solidesa al sector i contribueixen a donar-li projecció exterior.

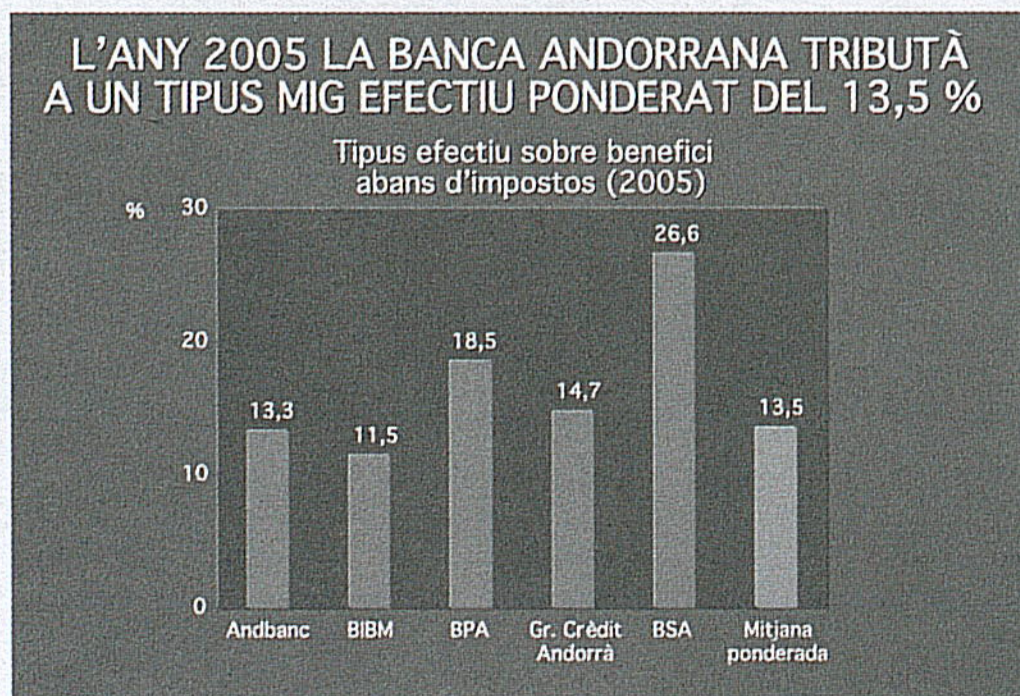
D'altra banda, la banca andorrana ha estat tradicionalment lligada a la vida sociocultural del Principat, promovent una àmplia varietat d'actes rellevants per al país, entre els quals destaquen els culturals, esportius i docents, que mostren el compromís del sector amb la societat.

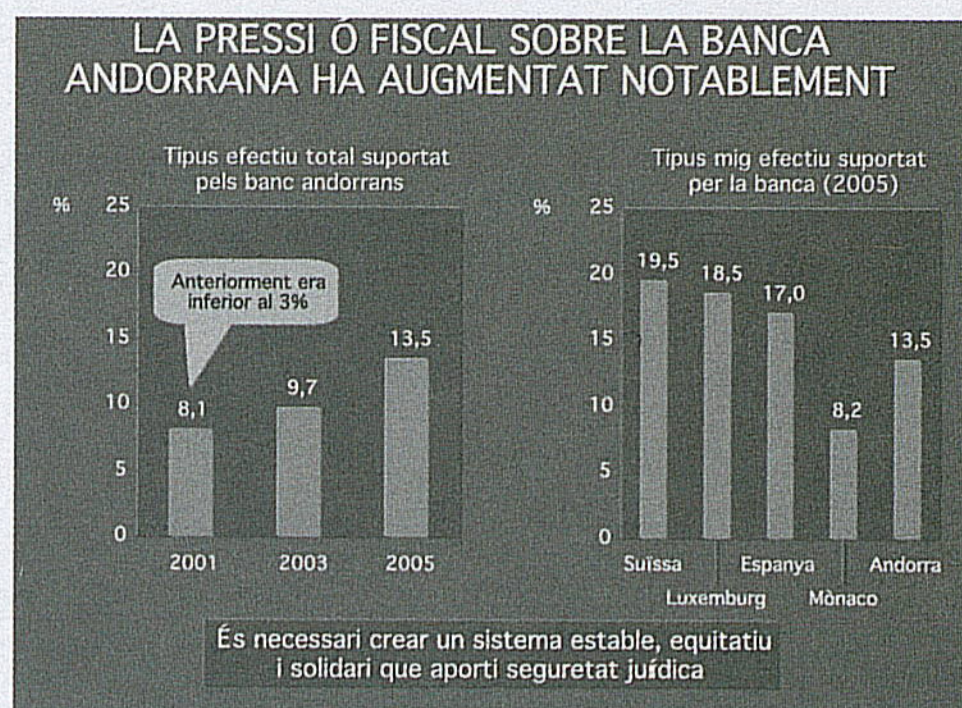
El model fiscal i la competitivitat

Andorra ha incrementat en els darrers anys la pressió fiscal al sector financer, especialment a través dels impostos indirectes. En aquest context, la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis bancaris i de serveis financers, coneguda com a ISI bancari, determina en l'actualitat un tipus de gravamen del 12% aplicable a les entitats bancàries, les entitats financeres de crèdit especialitzat, les entitats financeres d'inversió i les entitats financeres de serveis diversos.

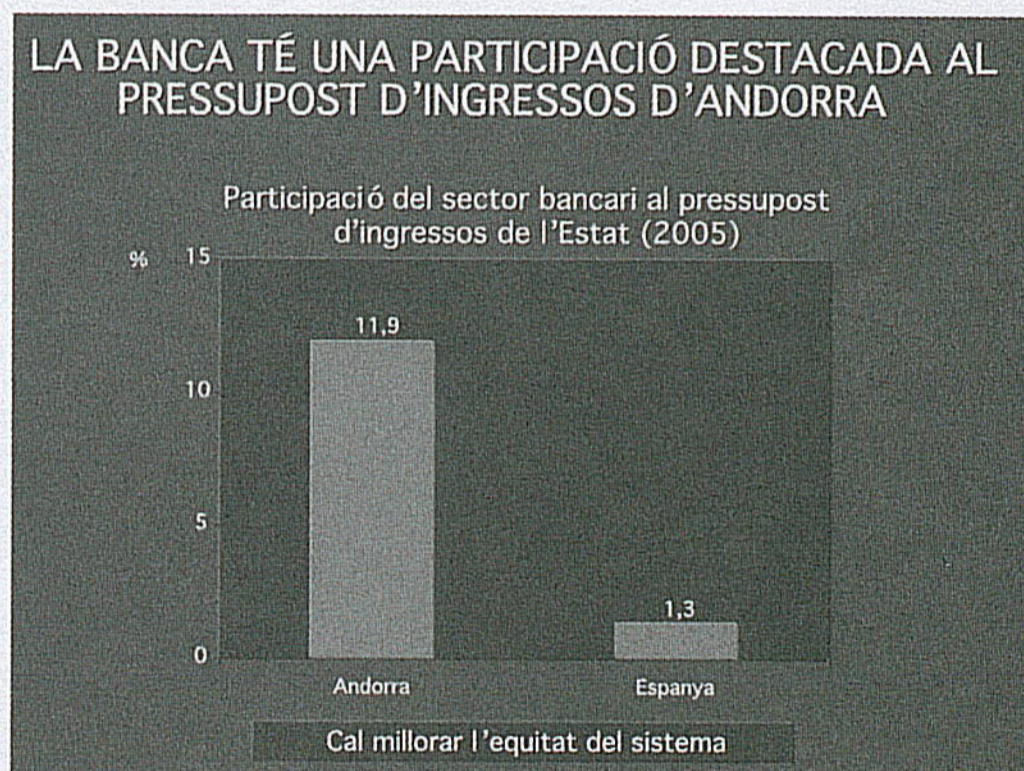
L'augment de l'ISI bancari i dels tributs pagats als comuns han portat la banca andorrana a tributar a un tipus mitjà efectiu ponderat del 13,5%. Aquest tipus ha experimentat increments notables des de l'any 2000, quan estava situat per sota del 3%. Per tant, el tipus efectiu de tributació ha registrat un increment mitjà anual acumulatiu del 35% en els darrers cinc anys, i es preveu que continuï augmentat (l'increment de l'ISI bancari del 7% al 12% va entrar en vigor amb data 1 d'abril del 2005). Aquest tipus efectiu suportat per la banca ja és superior al que mostren altres països i territoris comparables en el context de la Unió Europea i convergeix ràpidament amb el tipus efectiu a Espanya. En part, aquesta més gran càrrega fiscal és deguda a la dificultat de traslladar l'ISI a clients compartits amb altres places financeres on majoritàriament no hi ha impostos que es repercuteixen als clients.

Els notables increments experimentats en els darrers anys i el fet que la banca andorrana suporti actualment una càrrega fiscal desproporcionada respecte als altres sectors fan palesa la necessitat de fixar una fiscalitat estable i més equitativa i solidària, que aporti seguretat jurídica a la banca andorrana.

És igualment destacable el fet que la banca aporti a través dels impostos i tributs quasi un 12% del pressupost d'ingressos del Govern, una xifra molt superior a la d'altres països comparables. Per exemple, a Espanya el pes del sector financer en els impostos globals és de l'1,3%. A mesura que es desenvolupi la fiscalitat indirecta sobre la resta d'activitats a Andorra, seria desitjable que aquesta contribució es mantingués estable, o fins i tot que tendís a reduir-se.

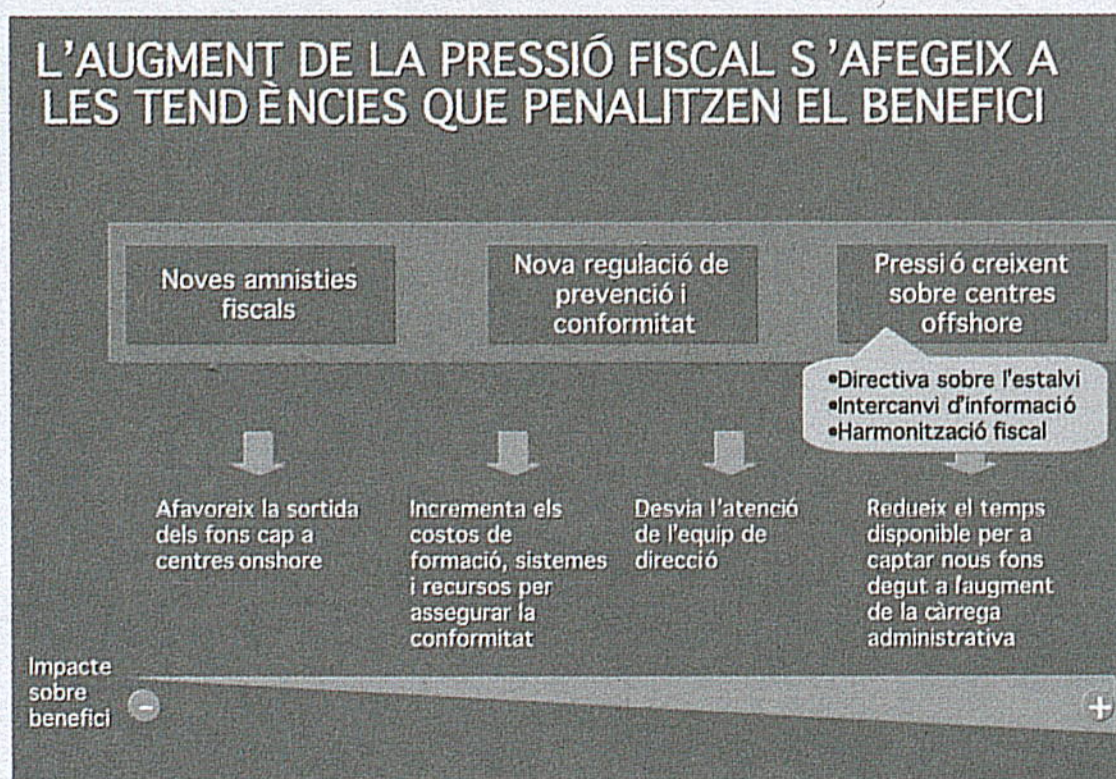
La fiscalitat és sense cap mena de dubte un dels factors determinants per als no-residents en la selecció d'un centre financer. Les places financeres que destaquen pel seu creixement són les que ofereixen:

- garanties sobre el secret bancari en un futur,
- absència de fiscalitat per a clients,
- un govern compromès en la defensa del sector, especialment en els dos punts anteriors,
- un entorn polític i econòmic estable,
- un règim legal i fiscal fiable i sòlid,

- una supervisió bancària de prestigi,
- productes innovadors i amb bones rendibilitats, i
- un equip professional qualificat i multilingüe.

En aquest context, Suïssa i Singapur destaquen actualment com a dos dels principals centres financers i han aconseguit atreure negoci de no-residents, malgrat un entorn desfavorable. Val a dir que Andorra ha de tendir a millorar el seu reconeixement internacional com a plaça financera. I per assolir-ho, hi ha diverses mancances respecte d'altres places que caldria corregir en els propers anys. La inestabilitat des del punt de vista fiscal o la repercussió d'impostos a clients són alguns d'aquests elements. Però també ho és la interpretació que faci la comunitat internacional del compromís de la defensa del sector per part del Govern.

La banca andorrana també s'ha vist pressionada per les tendències actuals i els canvis regulatoris internacionals. Entre aquests factors cal destacar, pel seu impacte sobre el negoci i el benefici, la creixent pressió sobre el centres *off shore*. La introducció de la directiva sobre l'estalvi, la negociació d'acords per a l'intercanvi d'informació i la tendència de fons que aspira a l'harmonització fiscal entre els països de la Unió Europea estableixen nous requeriments per a la banca i obliguen a assumir nous costos. En aquest sentit cal destacar l'enorme esforç que ha fet Andorra des de fa anys en la lluita per prevenir el blanqueig de diner procedent d'activitats il·lícites. El Fons Monetari Internacional ha avaluat el sistema de supervisió del sector bancari andorrà i les mesures establertes contra el blanqueig, i ha conclòs que l'estructura bancària del Principat és sòlida i que existeix un alt nivell de conformitat amb les mesures internacionals de prevenció de blanqueig de diner. Malgrat tot, els canvis i les tendències comentades tenen un impacte especialment negatiu si no s'assegura la defensa dels interessos de la banca andorrana al mateix nivell com ho estan fent altres països on la banca es considera un sector estratègic.

Totes aquestes consideracions aconsellen ser proactius en els canvis necessaris per defensar la competitivitat del sector.

Si no s'aconsegueix gestionar aquests riscos hi pot haver implicacions sobre el creixement previsible del sistema bancari andorrà, i tenint en compte el seu pes sobre l'economia del país acabarà afectant negativament el desenvolupament econòmic del Principat.

Reptes de futur

Considerant els factors comentats anteriorment, és imprescindible donar resposta als reptes plantejats per aconseguir que la banca andorrana continuï fent una aportació rellevant al creixement d'Andorra. En aquest sentit considerem que són dos els reptes en els quals cal centrar l'atenció.

Garantir un marc fiscal estable, equitatiu i solidari

En els darrers cinc anys la banca andorrana ha patit els efectes d'un augment de la pressió fiscal que afecta negativament la competitivitat d'Andorra com a centre financer internacional. Serà difícil afavorir el creixement del negoci bancari i millorar-ne la competitivitat si la pressió fiscal continua registrant augments. O, el mateix, si se segueix gravant el client no resident. Per això, la banca andorrana necessita un règim fiscal que aporti confiança i estabilitat al sector i que reparteixi la càrrega fiscal de forma més equitativa i solidària entre els diferents sectors econòmics d'activitat. El compliment d'aquests objectius ajudarà el sector bancari per seguir donant resposta als reptes de negoci.

Consolidar Andorra com a centre financer de referència

Andorra, per posicionar-se com a centre financer internacional de referència, necessita ineludiblement el compromís del Govern i de la classe política en la defensa del sector. Atesa la importància del negoci de no-residents, és imprescindible per al futur del sector garantir el manteniment del secret bancari, com altres places financeres defensen. Finalment, cal continuar treballant per adaptar-se a les normes internacionals d'informació financera, la implantació dels nous acords de Basilea i l'adaptació a les regulacions internacionals.

Els bancs andorrans han tingut històricament i tenen avui un ferm compromís amb el desenvolupament de l'economia andorrana i d'Andorra com a país. Entenem que aquests moments de canvi en l'entorn són crítics per al futur del sector bancari andorrà. Per assegurar que el sector segueixi contribuint al país és bàsic

seguir treballant amb el Govern en la defensa del sector i construir un marc fiscal estable, equitatiu i solidari.

Moltes gràcies per la seva atenció.

Antoni Armengol i Aleix

Llicenciat en lletres i en ciències polítiques, director general de l'Associació de Bancs Andorrans i exministre de Treball i d'Assumptes Exteriors